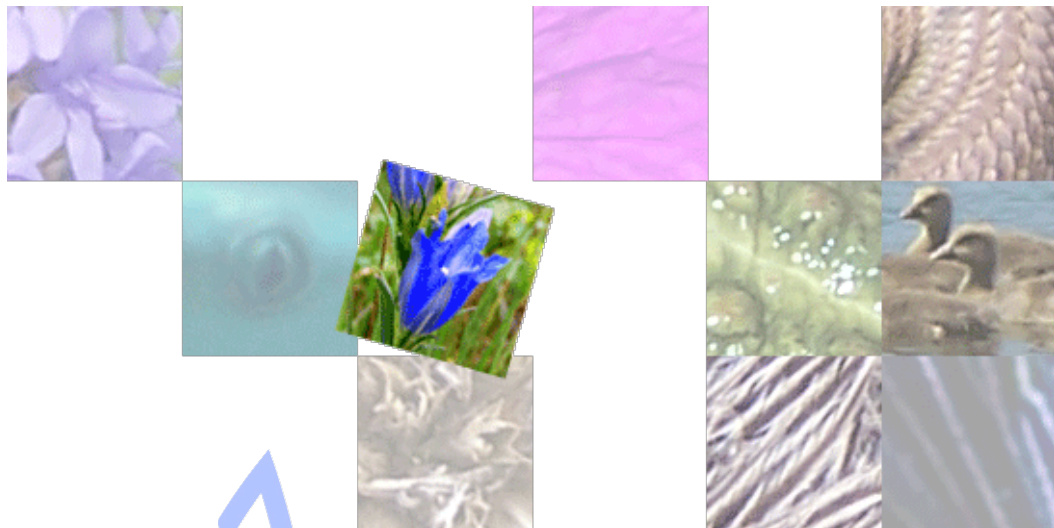

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

Quick scan flora en fauna

Utrecht Science Park, High Five

lid Network Groene Bureaus

27 oktober 2021
projectnummer: 21086

Quick scan flora en fauna

Utrecht Science Park, High Five

Opdrachtgever	LBP SIGHT
Contactpersoon	[REDACTED]
Projectnummer	21086
Datum	27 oktober 2021, aangepast 7 december 2021 en 20 januari 2022
Auteur	[REDACTED]
Goedgekeurd door	[REDACTED]
Wijze van citeren	[REDACTED], Quick scan flora en fauna Utrecht Science Park, High Five. <i>ECOquickscan</i> , ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap, Loo, 2021.

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor groene adviesbureaus. Het Netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte en behartigt de belangen van groene adviesbureaus.

ECOquickscan ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap
't Grieth 10 | 6924BJ Loo (Gld) | T 026-3034219 | info@ecoquickscan.nl | www.ecoquickscan.nl | KvK: 75203901

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Gebiedsbeschrijving	2
1.3	Beoogde ingrepen en planning	2
2.	WETTELIJK KADER	3
2.1	Gebiedsbescherming	3
2.1.1	Wet natuurbescherming	3
2.1.2	Natuurnetwerk Nederland	3
2.2	Soortbescherming	3
2.2.1	Beschermde soorten	3
2.2.2	Unielijstsoorten en Aziatische duizendknopen	4
2.2.3	Soortenlijst Gemeente Utrecht	4
3.	TOETSING	5
3.1	Onderzoeksmethodiek	5
3.2	Beschermde gebieden	5
3.2.1	Wet natuurbescherming - gebiedsbescherming	5
3.2.2	Wet natuurbescherming – houtopstanden	6
3.2.3	Natuurnetwerk Nederland	6
3.2.4	Gemeentelijke groenstructuur	6
3.3	Voorkomen van beschermde soorten	6
3.3.1	Natuurwaarden Utrecht	6
3.3.2	Eerder uitgevoerd onderzoek	7
3.3.3	Vaatplanten	8
3.3.4	Grondgebonden zoogdieren	9
3.3.5	Vleermuizen	9
3.3.6	Vogels	10
3.3.7	Amfibieën, reptielen, vissen, insecten en overige soortengroepen	11
3.3.8	Unielijstsoorten en Aziatische duizendknopen	12
4.	CONCLUSIE	13
4.1	Gebiedsbescherming	13
4.2	Soortenbescherming	13
4.3	Consequenties	13
4.4	Mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen	14
4.5	Aanbevelingen Utrechtse soorten	14

ECOquickscan

ecologisch adviesbureau voor natuur en landschap

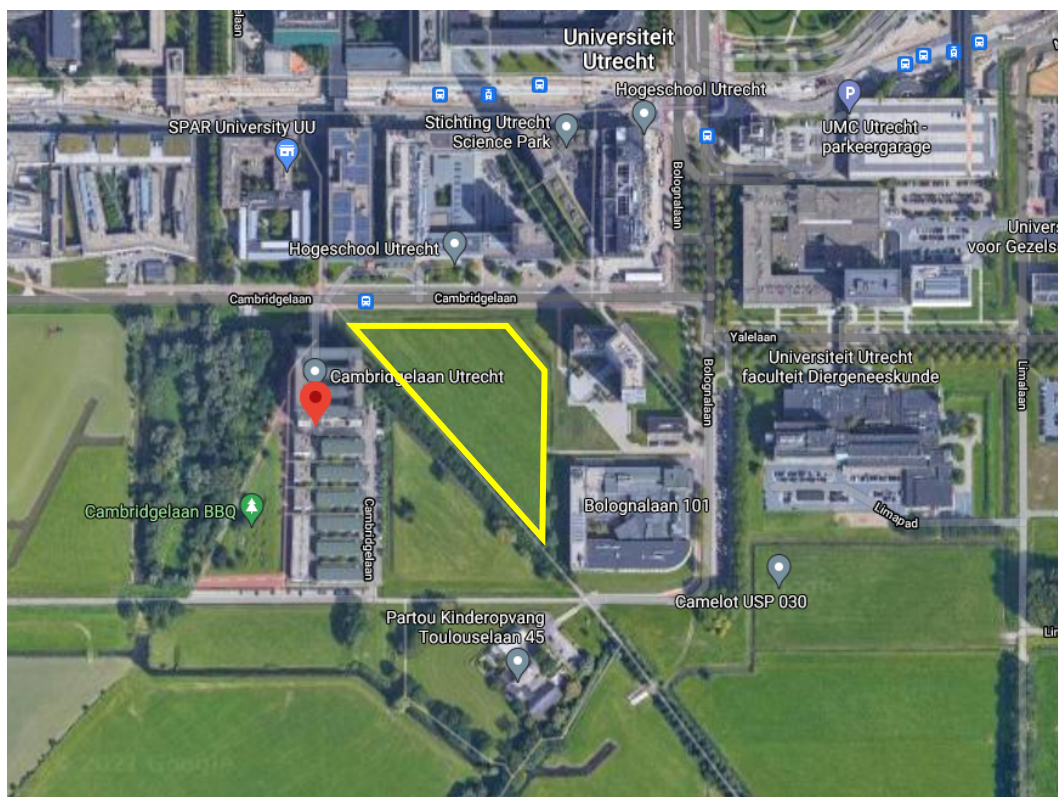
Bijlagen

Bijlage 1	Literatuurlijst
Bijlage 2	Wet natuurbescherming
Bijlage 3	Soortenlijst Gemeente Utrecht

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In Utrecht (gemeente Utrecht, provincie Utrecht) is, op het Science Park, aan de Cambridgelaan, beoogd een woongebouw met studentenwoningen te realiseren op een nu nog onbebouwd perceel (grasland). Aan ecologisch adviesbureau *ECOquickscan* is gevraagd te beoordelen of deze activiteit effect heeft op de flora en fauna op en rond de locatie. De voorliggende rapportage beschrijft de effecten op de aanwezige flora en fauna en geeft inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze locatie.

Ligging (geel omlijnd) en indrukken van het plangebied; weinig kruidenrijk grasland en bermen met links een watergang met veel riet (bron luchtfoto: Google).

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de natuurwetgeving. Er zal bij deze activiteit rekening gehouden moeten worden met de

aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het plangebied is beoordeeld op geschiktheid voor beschermde planten en diersoorten en de te verwachten effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

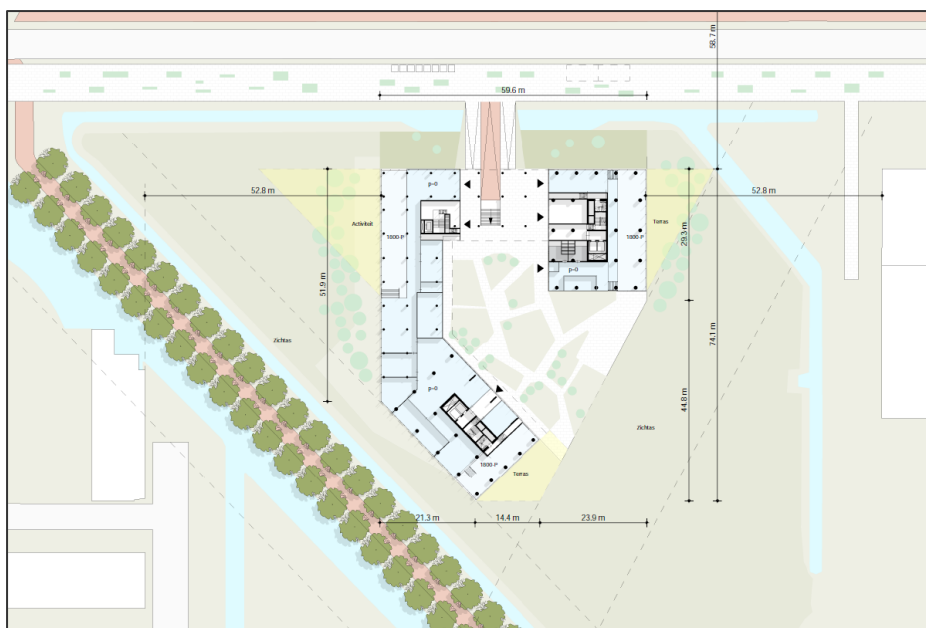
1.2 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen op het Science Park ten oosten van Utrecht. Het Science Park ligt in de oksel van de A27 en A28. Het plangebied ligt in het zuidelijk deel van het Science Park. Het buitengebied rondom het Science Park bestaat grotendeels uit gras-/weilanden met diverse houtsingels. Ook ligt aan de zuidzijde Fort bij Rijnauwen.

Het plangebied zelf, bestaande uit een grasland, ligt aan de Cambrigelaan en is gelegen tussen diverse gebouwen. Aan de zuidwestzijde ligt een fietspad. Rondom het plangebied ligt een smalle watergang (sloot) en langs wegen en paden liggen grasrijke bermen. Aangezien overjarig gras en riet ontbreekt wordt het gebied toch zeker jaarlijks gemaaid (mogelijk vaker).

1.3 Beoogde ingrepen en planning

Binnen het plangebied is beoogd een woongebouw met studentenwoningen te realiseren op een nu nog onbebouwd perceel (grasland). Ten behoeve van toegang tot het gebouw zal aan de Cambrigelaan een in-/uitrit worden gemaakt. Als gevolg van de voorstaande ontwikkelingen zal een deel van het grasland en een klein deel van de watergang (ten behoeve van de in-/uitrit) verloren gaan. De start van de bouw is gepland in 2023.

Globale inrichtingstekening met plangebied en begane grond woongebouw (bron: OZ architecten).

2. WETTELIJK KADER

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Wet natuurbescherming (hoofdstuk 2) en het Natuurnetwerk Nederland. Soortenbescherming is geregeld in hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming, de bescherming van houtopstanden in hoofdstuk 3. In bijlage 2 is een uitgebreidere toelichting opgenomen bij de soort- en gebiedsbescherming zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming.

2.1 Gebiedsbescherming

2.1.1 Wet natuurbescherming

De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming. Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000).

Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als Natuurnetwerk Nederland niet verankerd in de Wet natuurbescherming, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 Soortbescherming

2.2.1 Beschermde soorten

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Soortenbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten en nationaal beschermde soorten. Van de nationaal beschermde soorten kan de beschermde status per provincie verschillen. Provincies hebben de bevoegdheid om bij provinciale verordening vrijstelling te verlenen voor (algemeen voorkomende) soorten.

Het beschermingsregime is verschillend voor zowel de internationaal beschermde soorten (Vogel- en Habitatrichtlijn soorten) als de nationaal beschermde soorten.

Tevens kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht, zowel voor soorten als hun (beschermde) leefgebied.

2.2.2 Unielijstsoorten en Aziatische duizendknopen

In de Europese Unie geldt een verbod (EU-exotenverordening 1143/2014) op bezit, handel, kweek, transport en import van een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Dit verbod is opgenomen Wet natuurbescherming (artikel 3.19, 3.34 en 3.39) en de verboden soorten staan op de zogenaamde Unielijst. EU-lidstaten kunnen de Unielijst aanvullen met invasieve exoten die de nationale flora en fauna bedreigen. Het verbod geldt per 3 augustus 2016 en op 15 augustus 2019 zijn 19 nieuwe soorten toegevoegd aan de Unielijst.

Enkele Aziatische duizendknopen, zoals de Japanse duizendknoop staan niet vermeld op de Unielijst. Toch worden de Aziatische duizendknopen gezien als nummer één onder de invasieve exoten. De verwachting is dat de Aziatische duizendknopen uiteindelijk worden toegevoegd aan de Unielijst of aan de nationale lijst van invasieve exoten.

In Nederland zijn de Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het beleid omtrent de uitvoering van maatregelen voor het uitroeien, beheersen en beheren van Unielijstsoorten. Veel Provincies nemen Aziatische duizendknopen ook op in hun beleid van Unielijstsoorten. Eigenaren zijn verantwoordelijk voor de aanwezigheid van Unielijstsoorten binnen hun bezit en dienen trekkende maatregelen te nemen ter preventie, bestrijding of beheersing van Unielijstsoorten.

Aangezien eliminatie- en beheerplannen voor soorten op de Unielijst nog in ontwikkeling zijn, gaat deze quick scan alleen uit van een signalerende werking.

2.2.3 Soortenlijst Gemeente Utrecht

Onder de Wet natuurbescherming heeft een aantal soorten dat in de Flora- en faunawet nog beschermd was geen beschermde status meer. Het gaat hierbij onder meer om muurvarens (o.a. tongvaren en steenbreekvaren) en orchideeën (o.a. brede wespenorchis en rietorchis). Dit zijn karakteristieke soorten, waarvoor de gemeente Utrecht en de vele vrijwilligers van natuur- en milieugroepen in Utrecht zich jaren hebben ingezet. De gemeente Utrecht heeft in het Groenstructuurplan (actualisatie 2018) vastgelegd dat zij de investering voor het beschermen en stimuleren van deze soorten voor en tijdens de Flora- en faunawet wil behouden. Deze soortenlijst is daar een uitwerking van. Naast de voorheen beschermde soorten, zijn er soorten die nooit een wettelijke beschermingsstatus hebben genoten, maar die belangrijk zijn voor Utrecht en waar Utrecht actief beleid op voert (bijv. wilde bijensoorten). Deze soorten en de jarenlange inzet voor deze soorten door vrijwilligers en door gemeentelijk beheer verdienen ook bescherming. Tot slot zijn er in Utrecht voorkomende soorten die van nationaal belang zijn, deze zijn (op voordracht van natuur- en milieugroepen en deskundigen) aan de Utrechtse soortenlijst toegevoegd.

De Soortenlijst Gemeente Utrecht is een document ter bescherming van dier- of plantensoorten die niet in de Wet Natuurbescherming zijn opgenomen. De lijst is weergegeven in bijlage 3. Daarnaast bereiden de gemeente Utrecht zich met het vaststellen van de Utrechtse soortenlijst voor op de komst van de Omgevingswet. De Utrechtse soortenlijst past in de ontwikkeling waarin gemeenten meer verantwoordelijkheid krijgen rondom het vaststellen van regels voor de leefomgeving. De Utrechtse soortenlijst wordt opgenomen in de Omgevingsvisie Utrecht.

3. TOETSING

3.1 Onderzoeksmethodiek

Voor de ruimtelijke ingreep mag plaatsvinden moet er eerst een onderzoek plaatsvinden in het kader van de natuurwetgeving (zie hoofdstuk 2). Er zal bij deze activiteit rekening gehouden moeten worden met de beschermde natuurwaarden in en om het plangebied. Op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een veldverkenning, worden uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Vervolgens zijn voor alle (mogelijke) aanwezige beschermde soorten de effecten en eventuele gevolgen voor de beoogde ingreep beschreven.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen, 2016) en op websites gepubliceerde verspreidingsgegevens van bijvoorbeeld Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (RAVON, Zoogdierversameling, etc.). Deze bronnen vermelden betrouwbare soortgegevens op basis van uurhokken (5 bij 5 kilometer). Dit betekent dat het zeer globale gegevens betreft. Daarnaast is op 10 juni 2021 de NDFF-database geraadpleegd waarbij met name gekeken is naar het voorkomen van beschermde soorten in, of binnen de invloedssfeer van, het plangebied. Tevens is gebruik gemaakt van eerder uitgevoerd onderzoek uit 2019 waar het plangebied onderdeel van uitmaakt (Brandjes e.a., 2019)

Op 7 juni 2021 heeft er een veldverkenning plaatsgevonden. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid van het plangebied en haar omgeving voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 Beschermde gebieden

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 2 en de aanwijzing als Natuurnetwerk Nederland moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde habitattypen, habitatsoorten en/of kernkwaliteiten. De beoogde activiteit kan hierop effecten hebben.

3.2.1 Wet natuurbescherming - gebiedsbescherming

Het plangebied te Utrecht ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Wet natuurbescherming. Het dichtstbijzijnde beschermde gebied ligt op ongeveer 8 km afstand en betreft het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' (Vogel- en Habitatrichtlijngebied). De beoogde plannen hebben betrekking op een relatief kleine oppervlakte die in de huidige situatie actief beheerd en gebruikt wordt als weide (mest uitrijden, wintervoerproductie, grasland, waterberging, landschap) voor een proefboerderij. Hierdoor is een relatie met de aangewezen soorten en habitats van de beschermde gebieden afwezig. Negatieve effecten op het Natura 2000-gebied 'Oostelijke Vechtplassen' zijn dan ook uit te sluiten.

Gezien de voorgenomen bouw van een woongebouw met studentenwoningen en de in de gebruiksfase verwachte verkeersbewegingen is een mogelijk effect vanwege de toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden niet op voorhand uit te sluiten. Om die reden is door LBPSIGHT een stikstofberekening voor de bouw- en gebruiksfase uitgevoerd. Uit deze berekening blijkt dat de bouw- en gebruiksfase geen relevant effect c.q. toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden tot gevolg hebben. Negatieve effecten op beschermde natuurgebieden zijn dan ook uit te sluiten.

3.2.2 Wet natuurbescherming – houtopstanden

Het plangebied ligt niet in een gebied dat door de provincie is aangewezen ten behoeve van de bescherming van houtopstanden.

3.2.3 Natuurnetwerk Nederland

Dichter bij het plangebied (op circa 400 m) liggen gebieden die zijn aangewezen als NNN, maar niet als Natura 2000-gebied.

De beoogde plannen hebben betrekking op een relatief kleine oppervlakte die in de huidige situatie actief beheerd wordt als weide (mest uitrijden, wintervoerproductie, grasland, waterberging, landschap) voor een proefboerderij. Door het actieve beheer en gebruik van het plangebied, het bebouwde karakter van de omgeving, ontbreekt een relatie met de NNN. Er zijn alleen lokaal effecten op flora en fauna te verwachten.

Op circa 60 meter van het plangebied ligt het gebied dat is aangewezen als Groene Contour. In de Groene Contour wil de provincie Utrecht landbouwgronden omvormen tot natuurgebied om daarmee het Natuurnetwerk Nederland te versterken. Na realisatie wordt de nieuwe natuur opgenomen in het NNN.

3.2.4 Gemeentelijke groenstructuur

Het plangebied is geen onderdeel van de gemeentelijke groenstructuur zoals aangewezen in de 'Actualisatie Groenstructuurplan 2017-2030', waarmee relevante impact op deze beschermde groenstructuur niet valt te verwachten.

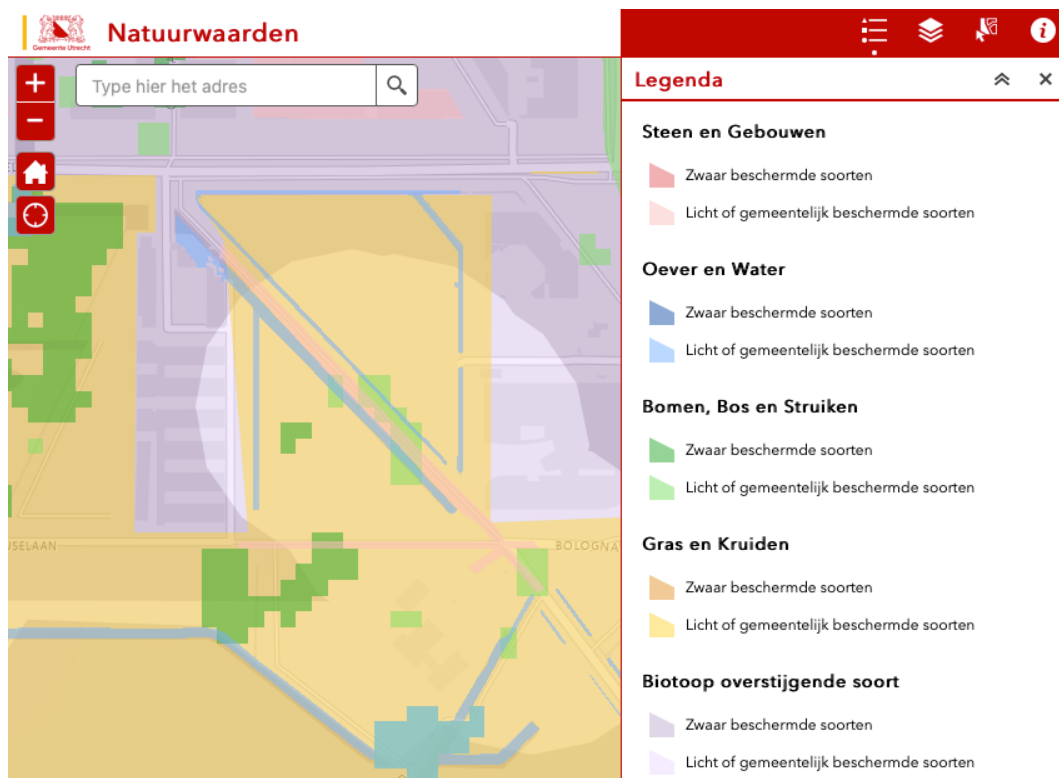
3.3 Voorkomen van beschermde soorten

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 moet worden getoetst of er ter plaatse van de activiteit sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde activiteit kan biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

3.3.1 Natuurwaarden Utrecht

De (licht)beschermde soorten (van het Utrechts Soortenbeleid, onderdeel van de Omgevingsvisie Utrecht) zijn benoemd en de Soortenlijst Gemeente Utrecht en weergegeven op de kaart natuurwaarden. Volgens de gemeentelijke natuurwaardenkaart is sprake van een indicatie voor een leefgebied van de das, kleine watersalamander, gewone pad, egel, konijn, kerkuil. Het

leefgebied van de das door de gemeente Utrecht ruim op de kaart ingetekend en betreft grofweg De A27 met een ruime buffer aan weerszijden en alles ten oosten van de A27. Ook het leefgebied van de kerkuil is ruim op kaart weergegeven en betreft grofweg de A27 met een ruime buffer aan weerszijden en het Utrecht Science Park. Het leefgebied van de egel is bepaald op het Utrecht Science Park. Het leefgebied van het konijn is met name bepaald in de natuurgebieden rondom Fort bij Rijnauwen en Amelisweerd. Het plangebied ligt op de noordelijke grens van het leefgebied. Het leefgebied van de kleine watersalamander en de gewone pad is gekoppeld aan de watergang op de grens van het plangebied en ingetekend met een ruime buffer.

3.3.2 Eerder uitgevoerd onderzoek

In 2019 is door Bureau Waardenburg onderzoek gedaan naar het voorkomen van beschermde soorten ten behoeve van bestemmingsplan voor realisatie van het vijfde wooncomplex van de Stichting Studenten Huisvesting (SSH) op het Utrechts Science Park (USP). Het plangebied betreft zowel het plangebied dat in de onderliggende quick scan is beoordeeld alsmede het grasveld ten zuiden hiervan en de tussengelegen watergang en bomenlaan. Het huidige plangebied is in 2019 volledig door Bureau Waardenburg onderzocht op het voorkomen van vleermuizen, broedvogels met een jaarrond beschermd nest, ringslang, amfibieën, vissen en een eventuele functie voor de das. In 2019 is geconcludeerd dat de voorgenomen ingreep geen effect heeft op de waargenomen soorten. Onderstaand de waarnemingen uit dit onderzoek:

- Vleermuizen: Het Oxfordpad had in 2019 geen functie als structurele vliegroute voor vleermuizen en slechts een marginale betekenis als jachtlocatie voor gewone dwergvleermuis (maximaal vijf exemplaren per onderzoeksronde) en ruige dwergvleermuis (één exemplaar per ronde).

- Broedvogels met een jaarrond beschermd nest: het plangebied heeft geen enkele betekenis als nestplaats en geen wezenlijke betekenis als foerageergebied voor soorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn.
- Ringslang en amfibieën: Tijdens het onderzoek zijn kleine watersalamander, gewone pad, meerkikker en bastaardkikker waargenomen in de watergangen. De bruine kikker is in 2019 niet vastgesteld, maar plant zich naar verwachting eveneens (schaars) voort in het slotenstelsel van het plangebied. In het plangebied zijn in 2019 geen ringslangen waargenomen. Het habitat is niet optimaal (nauwelijks voortplantingsmogelijkheden, weinig structuurrijke begroeiing langs de meeste slootoevers) en amfibieën zijn in de meeste slootjes schaars.
- Vissen: Tijdens het onderzoek zijn snoek (enkele), kleine modderkruiper (5), ruisvoorn (200+), blankvoorn (200+), baars (150+) en kolblei (10-tal) waargenomen.
- Das: Van de das is bekend dat deze regionaal in aantal toeneemt, met een groeiend aantal burchten op Landgoed Oostbroek, Landgoed Sandwijck en in de omgeving van de Tolakkerlaan richting Zeist-West. De dichtstbijzijnde burcht bevindt zich op Fort Rijnauwen (circa één km ten zuiden van het plangebied). Waarnemingen in (of grenzend aan) het plangebied ontbreken echter nog in de NDFF. Ook tijdens het veldwerk van 2019 is het voorkomen van (foeragerende) dassen in het plangebied niet vastgesteld, noch is in de directe omgeving aanwezigheid van dassen vastgesteld (geen mogelijke sporen of andere aanwijzingen). Cameravallen zijn daarom niet aanvullend ingezet.

3.3.3 Vaatplanten

Het plangebied zelf bestaat uit een weinig kruidenrijk grasland bestaande uit met name ruw beemdgras (*Poa trivialis*) en, ondergeschikt daaraan, gestreepte witbol (*Holcus lanatus*). Ook de bermen zijn weinig kruidenrijk en bestaan met name uit glanshaver (*Arrhenatherum elatius*) en, ondergeschikt daaraan, kropaar (*Dactylis glomerata*). In 2019 omschreven als een monotoon, soortenarm weiland (Engels raaigras) omgeven door sloten door Bureau Waardenburg (Brandjes e.a, 2019). In de sloot overheerst riet (*Phragmites australis*) en sterrekroos (*Callitriche spec.*). Langs het fietspad aan de zuidwestzijde staan zomereiken (*Quercus robur*). Er zijn geen soorten waargenomen die op de Utrechtse soortenlijst staan.

Van een natuurlijk ecosysteem met plantengemeenschappen die kenmerkend zijn voor beschermde of zeldzame soorten is als zodanig geen sprake, waardoor bijzondere groeiplaatsen niet aanwezig zijn. Beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld bermen) zijn niet beschermd in de Wet natuurbescherming, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft. De afwezigheid van beschermde soorten wordt bevestigd door de NDFF-database. Wel staan in de NDFF-database enkele waarnemingen van brede wespenorchis in het grasland. De meeste waarnemingen van brede wespenorchis zijn van buiten het plangebied ter hoogte van de het fietspad (de Zandlaan) onder de bomen en nabij de watergangen, waar deze soort ook zijn kenmerkende habitat heeft. Mogelijk dat de waarnemingen in het grasveld bewust onnauwkeurig ingevoerde punten zijn ter bescherming van de planten. Het grasveld binnen het plangebied is een beheerd grasland waar de brede wespenorchis zich met het huidige beheer niet op lange termijn

kan handhaven. Buiten het plangebied ter hoogte van de Zandlaan is in 2019 ook een waarneming van 1 grote kaardebol gedaan.

3.3.4 Grondgebonden zoogdieren

Binnen (de invloedssfeer van) het plangebied zijn een grasland, bomenrijen, bermen, taluds en watergangen aanwezig. Binnen dit habitat, gelegen op het Science Park, zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten als egel (*Erinaceus europeus*) en (spits)muizen niet uit te sluiten. Gezien het beheer van het grasland, taluds en bermen zal de egel in de winter geen beschutting hebben in of binnen de invloedssfeer van het plangebied. Voor deze soorten kent de provincie Utrecht een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen. Andere nationaal of internationaal beschermde soorten worden op basis van beschikbare verspreidingsgegevens, aanwezige biotopen en binnenstedelijke ligging niet verwacht.

Het leefgebied van het konijn is, volgens de kaart natuurwaarden van de gemeente Utrecht, met name bepaald in de natuurgebieden rondom Fort bij Rijnauwen en Amelisweerd. Het plangebied ligt op de noordelijke grens van het leefgebied. Ook tijdens het onderzoek in 2019 (Brandjes e.a., 2019) zijn geen konijnen waargenomen in het plangebied. Effecten op het aangewezen leefgebied van het konijn worden dan ook niet verwacht.

3.3.5 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens uit de NDFF-database en de Verspreidingsatlas.nl (gegevens van de Zoogdierverseniging) komen in de omgeving van het plangebied baardvleermuis (*Myotis mystacinus*), watervleermuis (*Myotis daubentonii*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), franjestaart (*Myotis nattereri*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), tweekleurige vleermuis (*Vespertilio murinus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) en kleine dwergvleermuis (*Pipistrellus pygmaeus*) voor.

Verblijfplaatsen

Op basis van hun verblijfplaats zijn vleermuizen te verdelen in twee groepen namelijk: gebouwbewoners en boombewoners (er zijn ook soorten die van beide elementen gebruik maken). Aangezien binnen het plangebied geen gebouwen en bomen aanwezig zijn, zijn vaste verblijfplaatsen van vleermuizen uit te sluiten.

Vliegroutes

Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied. Daarom kan het behoud van deze lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied. Aantasting van vliegroutes kan leiden tot indirecte aantasting van verblijfplaatsen.

De groenstructuur grenzend aan het plangebied (bomenrij aan weerszijde langs het fietspad aan de zuidwestzijde van het plangebied) kan een functie hebben als vliegroute voor vleermuizen. Gezien de verlichting van de omgeving (gebouw en wegen) en van het gebouw 'campus De Uithof – Cambrigelaan' (dat gedeeltelijk over het fietspad heen staat) zullen de soorten beperkt zijn tot lichttolerante(re) soorten (veelal de algemene soorten). Dit wordt bevestigd door het uitgevoerde

onderzoek uit 2019 (Brandjes e.a., 2019). Aangezien groenstructuren als gevolg van de werkzaamheden niet worden aangetast (zie inrichtingstekening, § 1.3) zijn er geen effecten te verwachten op vaste vliegroutes van vleermuizen.

Foerageergebied

Binnen het plangebied en de directe omgeving is voor de meeste van de genoemde soorten vleermuizen geschikt foerageergebied aanwezig. Aangezien er voldoende alternatieven zijn in de omgeving van het plangebied, hebben de werkzaamheden geen negatief effect op essentieel foerageergebied van vleermuizen. Dit wordt bevestigd door het uitgevoerde onderzoek uit 2019 (Brandjes e.a., 2019).

3.3.6 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn vogels waargenomen, zoals merel (*Turdus merula*), houtduif (*Columba palumbus*), kauw (*Corvus monedula*), waterhoen (*Gallinula chloropus*) en ekster (*Pica pica*). Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. De Wet natuurbescherming kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval aanwezig is (actieve broedplaatsen). De meeste soorten broeden in de periode van half maart tot half juli. Echter, buiten deze periode kunnen ook broedende vogels worden aangetroffen. Deze zijn, onverminderd de periode wanneer het broedgeval is, beschermd.

Jaarrond beschermde vogels

De provincie Utrecht heeft het beleid van RVO, opgesteld onder de voormalige Flora- en faunawet, ten aanzien van jaarrond beschermde soorten overgenomen. Dat betekent dat van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen) het gehele jaar door beschermd zijn. Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (steenuil (*Athene noctua*));
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (roek (*Corvus frugilegus*), gierzwaluw (*Apus apus*) en huismus (*Passer domesticus*));
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (grote gele kwikstaart (*Motacilla cinerea*), ooievaar (*Ciconia ciconia*), kerkuil (*Tyto alba*), oehoe (*Bubo bubo*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*));
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (boomvalk (*Falco subbuteo*), buizerd (*Buteo buteo*), havik (*Accipiter gentilis*), sperwer (*Accipiter nisus*), wespendif (*Pernis apivorus*), zwarte wouw (*Milvus migrans*) en ransuil (*Asio otus*)).

Aangezien binnen het plangebied geen gebouwen en/of bomen aanwezig zijn, zijn nesten van bovengenoemde soorten uit te sluiten. Dit wordt bevestigd door het uitgevoerde onderzoek uit 2019 (Brandjes e.a., 2019). Indien buiten het broedseizoen gestart wordt met de werkzaamheden zijn eventuele effecten op broedende jaarrond beschermde vogels met nesten op aangrenzende percelen niet te verwachten.

Het leefgebied van de kerkuil is, volgens de kaart natuurwaarden van de gemeente Utrecht, ruim op kaart weergegeven en betreft grofweg de A27 met een ruime buffer aan weerszijden en het Utrecht Science Park. In het onderzoek van 2019 is het volgende opgenomen over de kerkuil: Waar de op 6 juli 2019 300 meter ten westen van het plangebied jagende kerkuil precies broedt, is niet bekend (territoria hebben in Nederland een omvang tot 1.200 ha; een bekende bezette nestplaats is aanwezig op een boerenerf langs de Bisschopswetering, 3 km ten oosten van het plangebied), maar een potentiële nestlocatie in het plangebied ontbreekt in ieder geval (Brandjes e.a., 2019). De kerkuil is een soort die voorkomt in cultuurland met gras- en bouwlanden die begrensd worden door kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes (Bij12, 2017). Het is niet aannemelijk dat het plangebied, bestaande uit een grasland dat aan drie zijden is omsloten door hoogbouw, voor een kerkuil een essentieel onderdeel is van haar leefgebied. Effecten worden dan ook niet verwacht.

Niet jaarrond beschermde vogels

Naast de voorstaande vier categorieën is er nog een vijfde categorie (beschermde) vogels. Deze vogels beschikken over voldoende flexibiliteit om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze vogels (en hun broedplaatsen) zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd. Alleen als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen zijn deze soorten wel jaarrond beschermd.

Binnen het plangebied is de aanwezigheid van broedplaatsen van vogels uit de vijfde categorie niet uit te sluiten. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze categorie vogels zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

3.3.7 Amfibieën, reptielen, vissen, insecten en overige soortengroepen

Het plangebied ligt in de bebouwde kom en betreft een regelmatig beheerd, (matig) voedselrijk en weinig kruidenrijk, grasland. In een dergelijke omgeving komen geen nationaal of internationaal beschermde amfibieën, reptielen, vissen, insecten en overige beschermde soorten voor. De habitateisen van deze beschermde soorten binnen de voorstaande soortengroepen zijn vaak zeer locatie specifiek en gebonden aan meer natuurlijke biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied voor. Ook soorten van de Utrechtse soortenlijst worden niet verwacht. De afwezigheid van deze beschermde soorten wordt bevestigd door de NDFF-database.

Landbiotoop van algemene amfibieënsoorten

Aangezien algemene amfibieënsoorten zich waarschijnlijk wel in wateren in de nabije omgeving (rondom het plangebied ligt een watergang) voortplanten, is het voorkomen van deze amfibieën niet uit te sluiten. Waarschijnlijk is het voorkomen wel beperkt tot de kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), bastaardkikker (*Pelophylax klepton esculentus*), bruine kikker (*Rana temporaria*) en gewone pad (*Bufo bufo*). Dit wordt bevestigd door het onderzoek uit 2019 (Brandjes e.a., 2019). In dit onderzoek is ook meerkikker aangetroffen. Met name bruine kikker en gewone pad gaan na de metamorfose op het land naar voedsel zoeken. Hierbij kunnen ze grote afstanden afleggen. De voorstaande soorten (uitgezonderd bastaardkikker en meerkikker) overwinteren op het land. Gezien de lage ligging van het grasland worden overwinterende dieren echter niet

verwacht. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Utrecht een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

3.3.8 Unielijssoorten en Aziatische duizendknopen

Zoals toegelicht in paragraaf 2.2.2 heeft deze quick scan een signaleringsfunctie voor unielijssoorten en Aziatische duizendknopen. Uit de NDFF-database blijken de Unielijssoorten nijlgans (*Alopochen aegyptiaca*) en smalle waterpest (*Elodea nuttallii*) voor te komen in de omgeving van het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen Unielijssoorten en Aziatische duizendknopen in het plangebied zelf waargenomen.

4. CONCLUSIE

Het plangebied te Utrecht, op het Science Park, aan de Cambridgelaan, betreft een onbebouwd perceel (grasland) waarop de realisatie van een woongebouw met studentenwoningen is beoogd.

4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Het plangebied te Utrecht ligt niet in of binnen de invloedssfeer van een gebied dat is aangewezen als speciale beschermingszone als bedoeld in de Wet natuurbescherming en/of NNN. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is of kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

De mogelijk in het plangebied voorkomende soorten, zoals bruine kikker, gewone pad, kleine watersalamander, bastaardkikker, egel en algemeen voorkomende (spits)muizen, zijn beschermd, maar vallen onder een algemene vrijstelling van de provincie Utrecht. Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van deze vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. De zorgplicht (zie bijlage 2) blijft onverminderd van toepassing.

Effecten op soorten van de Soortenlijst Gemeente Utrecht zijn niet aanwezig.

Op basis van de verspreidingsgegevens, de aanwezige habitattypen en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten worden er geen nationaal of internationaal beschermde planten- en/of diersoorten verwacht. Nader onderzoek naar eventueel binnen het plangebied voorkomende beschermde soorten is dan ook niet nodig. Zoals al eerder vermeld kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.3 Consequenties

Een tweetal algemene voorwaarden is vanuit de Wet natuurbescherming - hoofdstuk 3 altijd van toepassing:

- In het broedseizoen van vogels mogen, zonder controle voorafgaand door een ecooloog, de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. De start van werkzaamheden tijdens deze periode zouden kunnen leiden tot verstoring, beschadiging of vernieling van nesten, rustplaatsen en eieren. Alle vogels zijn beschermd. Storing van vogels is onder artikel 3.1 (Vogelrichtlijn) toegestaan mits niet van wezenlijke invloed is op de staat

van instandhouding van de betreffende vogelsoort. Voor vogels die ook staan vermeld onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, inclusief Verdragen van Bern en Bonn) is verstoren niet toegestaan.

- Op basis van de zorgplicht volgens artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Daarnaast moeten dieren de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
  - Voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
  - Het beperken van verlichting tijdens de avonduren in voorjaar, zomer en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
  - De werkzaamheden starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen.

4.4 Mogelijkheden voor natuurinclusief bouwen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Wet natuurbescherming zijn er ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de toekomstige inrichting van het plangebied, zoals:

- Voor vleermuizen kunnen open stootvoegen aangebracht worden in muren, of vleermuiskasten worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte;
- Er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van huismussen en gierzwaluwen op >2,5 meter hoogte in de muur, of bij een steile dakvorm als dakpannen. Deze beschermde soorten verliezen steeds meer nestmogelijkheden;
- Op het nieuwe dak kan een groendak worden aangebracht. Dit dak draagt bij aan de biodiversiteit, waterretentie en voorkomen van hittestress in de stad.
- Het planten van bomen en struiken voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheemse (autochtone) bes- en bloemdragende struiken en planten;
- Het creëren van een geleidelijke overgang van de watergang naar het plangebied. Hierbij dient vegetatieontwikkeling in deze overgang gestimuleerd te worden. Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën, vissen en ander waterleven (zie ook paragraaf 4.5);
- Voor insecten kan een insectenhotel geplaatst worden tegen de gevel of in de buitenruimte. Een insectenhotel is nuttig voor allerlei insecten en heeft tevens een educatieve functie;
- Het inrichten van een overhoekje met puin of hout met daaronder een holle ruimte. Zo'n overhoekje vormt namelijk geschikte schuilmogelijkheden voor kleine zoogdieren (zoals egel), marterachtigen en amfibieën.

4.5 Aanbevelingen Utrechtse soorten

Buiten het huidige plangebied zijn watergangen gelegen. Indien deze meegenomen kunnen worden in de terreininrichting is versterking mogelijk. Het is te overwegen om langs enkele slootkanten een strook verrijkte weilandgrond af te graven, waardoor aldus afgevlakte oevertaluds

kunnen verworden tot een minder voedselrijke strook met wat grillige inhammen en dergelijke. Hierbij kan vervolgens nadrukkelijk rekening gehouden worden met kansen voor Utrechtse Soorten als de wanenbloem, de dotterbloem, de grote kattenstaart etc. Door een toename van de juiste nectarplanten nemen dan ook de kansen voor de specifieke wilde bijen toe. Ontwikkeling van meer natuurvriendelijke oevers speelt ook vogelsoorten als het waterhoen en de blauwborst (Utrechtse Soortenlijst) in de kaart. Hetzelfde geldt voor de ringslang, amfibieën en vissen, die door de herinrichting naar verwachting een 'boost' kunnen krijgen. Tenslotte geldt voor het aquatische gedeelte dat ook macrofauna sterk zal kunnen profiteren van de herinrichting van de oevers (Brandjes e.a., 2019).

BIJLAGE 1

Literatuurlijst

Bij12, Kennisdocument Kerkuil, Versie 1.0, juli 2017

Brandjes, G.J. & G. Hoefsloot, 2019. Beschermde soorten bestemmingsplangebied Internationale School Utrecht (ISU) – Resultaten van natuuronderzoek in 2019. Rapport nummer 19-235. Bureau Waardenburg, Culemborg.

LBP|SIGHT, High Five - Utrecht Science Park, Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling, Nieuwegein, 2021.

Meijden, R. van der, Heukels' flora van Nederland, 23e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen, 2005.

Ministerie van LNV, Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep, 2009.

Websites:

www.ravon.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.provincie-utrecht.nl

www.ndff.nl (uitvoerportaal)

www.verspreidingsatlas.nl

BIJLAGE 2

Wet natuurbescherming

Wet natuurbescherming – gebiedsbescherming

Voor gebiedsbescherming is hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming bepalend. Indien gebiedsbescherming aan de orde is, zijn er verschillende stappen in onderzoek te onderscheiden: een Voortoets en afhankelijk van de conclusie in de Voortoets een Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling.

Bij een Voortoets komen de volgende onderdelen aan bod:

- beschrijving van de bestaande en nieuwe situatie. In het geval van een wijziging van bedrijfsactiviteiten het in beeld brengen van de bestaande situatie en de gewijzigde bedrijfsactiviteiten;
- welke milieueffecten deze (bedrijfs)activiteiten hebben op de omgeving;
- welke van de soorten en habitats, waarvoor instandhoudingsdoelstellingen gelden, schade ondervinden;
- welke (bedrijfsmatige) activiteiten kunnen leiden tot effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied.

Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling

Indien uit de Voortoets blijkt dat een ruimtelijke ingreep geen negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied dan is het onderzoek gereed. Indien uit de voortoets blijkt dat de ruimtelijke ingreep een negatief effect heeft op het Natura 2000-gebied, maar zeker niet significant negatief, dan moet een Verstorings- en Verslechteringstoets worden opgesteld. Indien uit de Voortoets blijkt dat de ruimtelijke ingreep een negatief effect heeft en mogelijk ook een significant negatief effect dan moet een Passende Beoordeling worden opgesteld.

Een Verstorings- en Verslechteringstoets of een Passende Beoordeling vormt de basis voor de aanvraag voor een vergunning.

Wet natuurbescherming – soortenbescherming

Voor soortenbescherming is hoofdstuk 3 van de Wet natuurbescherming bepalend. Er wordt onderscheid gemaakt tussen internationaal beschermde soorten (Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, verdragen van Bern en Bonn) en nationaal beschermde soorten. Er zijn verbodsbepalingen opgenomen, bepalingen voor algemene vrijstelling en project specifieke ontheffingen en de belangen die aangetoond dienen te worden om een ontheffing te verkrijgen.

Verbodsbepalingen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (artikel 3.1)

Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen, opzettelijk te storen (tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort). Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen en eieren te rapen en deze onder zich te hebben.

Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (artikel 3.5)

Het is verboden in het wild levende dieren (waaronder diverse vogelsoorten) van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk te verstoren, eieren van dieren opzettelijk te vernielen of te rapen, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen.

Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Beschermingsregime andere soorten (artikel 3.10)

Het verboden in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage van de Wet natuurbescherming, onderdeel A, opzettelijk te doden of te vangen, vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of te vernielen. Het is verboden vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage van de Wet natuurbescherming, onderdeel B, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Zorgplicht

Naast de bovenstaand beschreven verboden kent de Wet natuurbescherming ook een zorgplicht. In artikel 1.11 is opgenomen dat eenieder voldoende zorg in acht neemt voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Deze zorg houdt in elk geval in dat schadelijke handelingen achterwege blijven, dan wel noodzakelijke maatregelen getroffen worden om die schadelijke gevolgen te voorkomen, of voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan gemaakt worden.

Procedurele consequenties

Voor ruimtelijke ingrepen is het allereerst van belang te toetsen of er sprake is van een overtreding van de verbodsbepalingen. Voor vogelrichtlijn soorten is het bijvoorbeeld van belang te beoordelen of een verstoring van wezenlijke invloed is. Voor de nationaal beschermde soorten zijn er per provincie lijsten opgesteld met soorten waarvoor een algemene vrijstelling geldt. Over het algemeen zijn dit de meer algemeen voorkomende soorten zoals het konijn of de vos.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen) van leefgebieden van beschermde soorten is ontheffing ex. artikel 3.3, 3.8 en/of 3.10 van de Wet natuurbescherming nodig van Gedeputeerde Staten. Het uitvoeren van een ruimtelijke ingreep, indien er sprake is van een overtreding van één van de bovenstaande beschreven verbodsbepalingen, kan door middel van een goedgekeurde gedragscode of een verkregen ontheffing. Een gedragscode geldt voor zowel de internationaal beschermde soorten als de nationaal beschermde soorten.

In een gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd.

Voor een ontheffing zijn procedurele consequenties afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Er zijn drie soorten verbodsbepalingen en gekoppeld aan deze bepalingen zijn er ook drie beschermingsregimes:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, verdrag van Bern en/of Bonn;
- nationaal beschermde soorten.

Voor het verkrijgen van een ontheffing moet als eerste een belang worden aangetoond op grond waarvan een ontheffing kan worden verkregen voor het overtreden van de verbodsbepalingen.

Voor Vogelrichtlijn soorten moet een belang worden aangetoond zoals opgenomen in de Vogelrichtlijn. Voor ruimtelijke ingrepen zijn dat:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna.

Voor habitatrichtlijnsoorten en soorten van Bern en Bonn zijn dat:

- bescherming van de wilde flora of fauna, of instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;

Voor nationaal beschermde soorten is dat:

- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied.

BIJLAGE 3

Soortenlijst Gemeente Utrecht